ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಆಂಚಲ್ ಚೋಮಲ್

ಕೋವಿಡ್-19 ಪಿಡುಗು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಳುಗೆಡಹಿದೆ. ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ದೂರ ಕಲಿಕಾ ಆಯ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧುವಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವುದು ಶಿಕ್ಷಕ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರಣೆ, ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಆಳದ ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ತಂಡದ ಸಹಯೋಗವು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕದ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ಗಳ ಕೊರತೆಯು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಲಿಕೆ ಎಂಬ ಪರ್ಯಾಯ ಕಲಿಕೆಯನ್ನೇ ಅಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿಸಿದೆ.

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಛತ್ತೀಸ್‌ಘಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಂತಹ ಹಲವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಗಮ, ಪಡಾಯಿ ತುಹಾರ್ ದ್ವಾರ್ ಮತ್ತು ಹಮಾರ ಘರ್- ಹಮಾರ ವಿದ್ಯಾಲಯ-ದಂತಹ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿವೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇತರ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮೊಹಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕಜಾಲದ ನೆರವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಮುಖಾಮುಖಿ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ, ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಯೇ ಈಗ ಇರುವ ಏಕೈಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಶಾಲೆಯು ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆ ಕೂಡ ಈಗ ಈ ಹ್ರಸ್ವವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಂದರೆ:

- ಏನು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಶಾಲೆಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಕಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು

ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲ-ಗೊಳಿಸುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಲಭದ ಉತ್ತರಗಳಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ವಿಶಾಲಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

1. **ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವಿಕೆ**

ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಗಣಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ 10 ಮತ್ತು 15ರ ನಡುವೆ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಹೋದಂತೆ ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯ. ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಆಯಾ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತ (Learning outcomes-LOs)ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸ-ಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ 1ರಿಂದ 5ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಸಬಹುದು (ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, 2020).

ಭಾಷೆ I-II	ಭಾಷೆ III-V
ಅ. ಆಲಿಸುವ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗು ಧ್ವನಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧದ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಆ. ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಮೂಲ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಇ. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು.	ಅ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಓದುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಆ. ಪದ್ಯಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ಸೂಚನಾಫಲಕಗಳು, ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲಾದ ಪಠ್ಯ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಇ. ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು. ಈ. ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು.

ಈ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳು (ಎಲ್‌ಒ) ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಉನ್ನತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಈ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ (Foundational Literacy) ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇತರ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಷಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು (Conceptual understanding) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ-ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಎಲ್‌ಒವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1 ಮತ್ತು 2ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾದ ಓದುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ಕಿರು ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪದದ ಧ್ವನಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗುವಂತೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದು, ಕಥೆ/ಕವಿತೆಯ ಪಾತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಪಠ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು. ಇತ್ಯಾದಿ. ತರಗತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಸಂಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ನಡುವಿನ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಯ್ದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಸಂವೇದನಾತ್ಮಕತೆ, ಆರೈಕೆ, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕ. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಕಾಪಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಫಲಿತಗಳಿಗೂ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಕೆ ಕುಟುಂಬ, ಪರಿಸರ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ವಿಶಾಲ ಸಂಬಂಧಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಿಂದ ಕೆಲವು ಎಲ್‌ಒಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ತನ್ನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 3ನೇ ತರಗತಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಇವಿಎಸ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಇದು ವಿಷಯದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳನ್ನು (ಎಲ್‌ಒ) ಸಮಗ್ರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಸೂಕ್ತ ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ ತಂತ್ರದ ಆಯ್ಕೆ

ಕಲಿಯುವವರು ಮತ್ತು ಕಲಿಸುವವರ ನಡುವಣ ನೇರ ಸಂವಹನವು ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಇಂಥ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಮುಖಾಮುಖಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಅಂತರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ-ಗೊಳಿಸಿದ ಪಾಠ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಹರಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ಈ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳು ಕಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಳಸಬೇಕು, ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಯಾವ ವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ-ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಪಡೆಯದ ಅಥವಾ (ಪೂರ್ವಾಗತ್ಯದ) ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಳಜಿ ಅಗತ್ಯ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ತಂತ್ರವು ಆನ್‌ಲೈನ್, ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕೆಯ ಅವಕಾಶಗಳ ಸಂಯೋಜಿತ ರೂಪ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಇರಲಿ, ನೇರ ಮುಖಾಮುಖಿ ಬೋಧನೆ ಇರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಧಾನವನ್ನೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇವಿಎಸ್ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂವಾದ ವಿಧಾನ ಬಳಸಿ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ (Photosynthesis) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಲಿಸಬಹುದು. ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ-ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೂಲಭೂತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಎರಡೂ ವಿಧಾನಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನೋ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಾಯದ ಆಯ್ದ ಪುಟಗಳನ್ನೋ ಓದುವುದು ಅಥವಾ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಹಾಳೆ ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. ಕಾರ್ಯ-ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸ-ಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಬಗೆಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಮುಖಾಮುಖಿಗಳು ಮನೆಯ ನೇಮಿತಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಪರಿಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರು, ಅವರ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣದೇ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು – ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕಲೆಹಾಕಲು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸಿ, ಸಮೀಕ್ಷಾ ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿದ ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

> ಸಂವಾದದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಎದುರಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಯಾಗುವುದು, ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆ-ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಮಾತಿನ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಈಗ ಅತಿಮುಖ್ಯ.

ಹಾಡುಗಳು, ಕಥೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ವೀಡಿಯೊಗಳು, ಒಗಟುಗಳು / ಆಟಗಳು, ಕಾರ್ಯಹಾಳೆಗಳಂತಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಂಡಾರದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಹಕಾರ ನೀಡಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಗುಂಪು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಬೇಕು.

೩. ಬೋಧನೆ – ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ

ಇಂತಹ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯೋಜಿಸುವುದು, ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಳಸುವುದು ಕಷ್ಟದ ವಿಚಾರ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದೇ ಎಲ್ಲ ತರಗತಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕಾ ಮಟ್ಟಗಳ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತನದ ಕುರಿತ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಅಥವಾ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಪು ನೀಡುವ ರೀತಿಯದ್ದಾದರೆ ಅದು ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಆತಂಕಕ್ಕಷ್ಟೇ ಕಾರಣವಾಗಬಲ್ಲದು. ಇಂತಹದ್ದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ನಿರುತ್ತೇಜಿಸ-ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಡಚಣೆ ಇರುವ ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗ-ಬೇಕಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಆತ್ಮೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆ!.

ಹಾಗಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ರಚನಾತ್ಮಕ ಬಗೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಇವು ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಯೋಜನೆಗೊಂಡದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕ ರಸಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಆಟಗಳು, ಮುಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ವಿಧಾನದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವದ ಬಗೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಸಹಜವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಅಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಆಲಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಯಾವುದು ಅರ್ಥ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪಾಠ – ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಯೋಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲುದು.

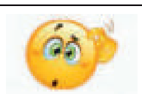
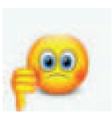
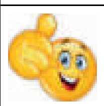
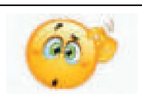
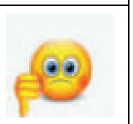
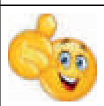
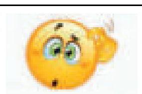
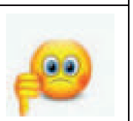
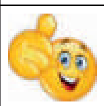
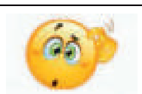
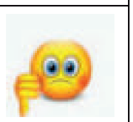
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕೃತ ಮೌಲ್ಯ-ಮಾಪನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯ-ಯೋಜನೆ, ನೇಮಿತ ಕಾರ್ಯ, ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವನಿರ್ಧರಿತ ಕಾರ್ಯ-ಯೋಜನೆಗಳಿಗಿಂತ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸ-ಬಹುದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಗ್ರ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುಟುಂಬ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿದ್ದರೆ ೩ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಷೆ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ	ಭಾಷೆ	ಪರಿಸರ	ವಿಜ್ಞಾನ ಗಣಿತ
ಕುಟುಂಬ-ತರಗತಿ ೩, ೪, ೫ ಈ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ತರಗತಿಗೂ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು-೩, ೪, ೫. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಮುಚ್ಚಯವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೩-೪ ವಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯ ಪಾಠವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.	ಒಂದು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಬರಹ ಅಥವಾ ವಿವರಣೆ – ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿ. ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ – ಕುಟುಂಬದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು.	ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ಚಿತ್ರ. ಕುಟುಂಬದ ವಂಶವೃಕ್ಷವನ್ನು ಕೂಡಾ ಬರೆಯಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಮನೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಬಹುದುಅವರ ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಇರುವ ಗಿಡಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಮತ್ತು ಜಲಾಶಯ, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ, ಹಟ್ಟಿ, ಅಂಚೆಕಚೇರಿ ಮೊದಲಾದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಹುದು.	ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ವಯಸ್ಸು, ತೂಕ, ಮತ್ತು ಎತ್ತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ಕೋಷ್ಟಕ ರಚಿಸಲು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಸದಸ್ಯರ ಮುಖ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಿನಚರಿ ಮತ್ತು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ – ಎಲ್ಲರೂ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ? ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕವೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಹುದು

ಈ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸೂಚನಾ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ರಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ – ಸಂಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಸ್ವ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಯಂತೆ ನೇರವಾಗಿ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಖಾಮುಖಿ ಅಥವಾ ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೇಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಬಗೆಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಸ್ವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಳ ಸ್ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸರಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಲಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಅರಿಯಲು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಇಂತಹ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಂತೆ (Assessment as Learning) ಬಳಸುವ ವಿಧಾನದ ಬಳಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಹಾಯಕ-ವಾಗುತ್ತದೆ.

ನನ್ನ ಸ್ವ-ಕಲಿಕಾ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಟ್ಟಿ			
ಪದ್ಯ ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ			
ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಲು- ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಲು ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.			
ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಎಣಿಸಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ			
ವೃತ್ತ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.			

ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇ-ಪೋರ್ಟ್-ಫೋಲಿಯೋ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಇ-ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ತಾಳೆಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ, ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈ ದಾಖಲೆಗಳು ಕೂಡ ಆಧಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು:

- ✓ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಾರ್ಯಹಾಳೆಗಳು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು
- ✓ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮಾಡಿದ ಕಥನ ದಾಖಲೆಗಳು
- ✓ ಯಾವುದೇ ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಟ್ಟಿ / ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ

ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಒತ್ತಡ ಬಾರದಂತೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಳು ಅಥವಾ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಬದಲು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಗುಣಮಟ್ಟದ ದಾಖಲೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಗೆ ಮುಂಬಡ್ತಿ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಷಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಭಾಗಗಳು, ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಮಗ್ರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಪಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

4. ಹೆತ್ತವರು ಮತ್ತು ಪಾಲಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ರಚನಾತ್ಮಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾಲಕರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ. ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೂ ಶ್ರೇಣಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಾಂಶದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಮಾರ್ಗ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಕ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ (ಡಿಎಸ್‌ಇಆರ್‌ಟಿ, ಕರ್ನಾಟಕ, 2018). ಇದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರಸರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರ್ಯ-ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ನೇಮಿತ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ನೇಮಿತ ಕಾರ್ಯಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೆತ್ತವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆತ್ತವರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ನೇಮಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಹೆತ್ತವರ ಶ್ರಮವನ್ನು ತಡೆಯ-ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯ ಮಾತು

ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ವರ್ಷ. ಸೂಕ್ತ ಸುರಕ್ಷಾ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗಳು ಪುನರಾರಂಭಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೇನೇ ಇದ್ದರೂ, ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯಲಿದೆ. ಬೋಧನೆ – ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ವರೂಪ ನೀಡುತ್ತಾ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಮುದಾಯ ತರಗತಿಗಳು ಇರುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ಇವೆಲ್ಲ ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಸುವ ಅಥವಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ತರಾತುರಿಗಿಂತ ಕಲಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ–ಮಾಪನದ ವಿಧಾನಗಳು ಉತ್ತಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕಳಪೆ ಕಲ್ಪನೆಯ ಕಲಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅರ್ಥರಹಿತ ದಿನಚರಿ ಅಥವಾ ರೀತಿ–ರಿವಾಜುಗಳನ್ನಾಗಿಸುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಳೆಕೀಳುವಂತೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

* ಚೋಮಲ್ ಎ. ಎಂಟಿಎ ಎರಡನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ (ಆನ್‌ಲೈನ್) ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧದ ಸಾರರೂಪ. ವಿಷಯ– ಮ್ಯಾಥ್‌ಮೆಟಿಕ್ಸ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡ್ಯುರಿಂಗ್ ದ ಪ್ಯಾಂಡಮಿಕ್– ಇಶ್ಯೂಸ್, ಚಾಲೆಂಜಸ್ ಅಂಡ್ ಪಾಸಿಬಲ್ ಸೊಲ್ಯೂಷನ್ಸ್, 5–6, ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 2020.

ಆಕರಗಳು:

Azim Premji University, 2020, *'Schools in the Times of COVID-19, What Matters and What We Should Do'*, May, 30th, 2020, downloadable at https:/azimpremjiuniversity.edu.in/SitePages/pdf/Schools_in_the_times_of_COVID-19_May_30_Web_test_page.pdf

Azim Premji Foundation (2020), Field Research Group, Anecdotes from qualitative interviews conducted as part of an unpublished study on Remot Learning.

Chomal, A. 2020, *'Assessment Issues, Challenges and Solutions- in COVID 19 Pandemic'*, panel presentation, 2nd Annual (online) Conference, *Theme Mathematics Education during the pandemic- Issues, Challenges and Possible Solutions*, 5-6 September.

Department of State Education Research and Training, Karnataka, Learning Outcomes for Parents, Students and Teachers, 2018-19, downloadable a http://www.dsert.kar.nic.in/easp/learning_material.asp

ಆಂಚಲ್ ಚೋಮಲ್ ಅವರು ಕಳೆದ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಕ–ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅವರ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. (ನಿಯಮಾವಳಿ ರೂಪಿಸುವುದು, ಉಪಕರಣಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣಗಳು, ಸಲಹೆಗಳು). ದೆಹಲಿಯ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಭೂಗೋಳದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಲ್ಕೊತ್ತಾದ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಭೂಗೋಳದಲ್ಲಿ ಪದವಿಯನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು aanchal@azimpremjifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: **ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಹೊಸಂಗಡಿ** । ಪರಿಶೀಲನೆ: **ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮಂಡೆಕೋಲು**